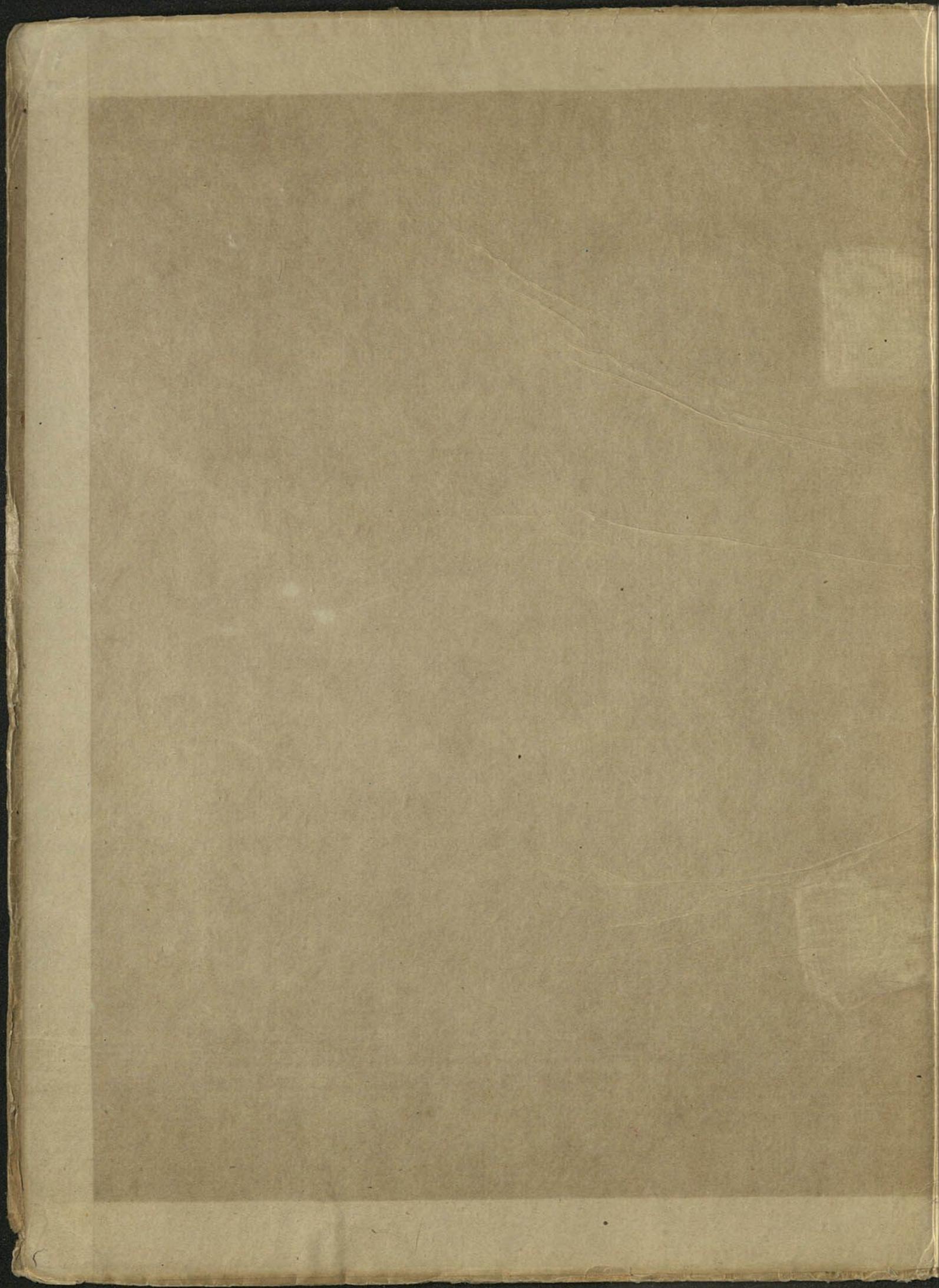
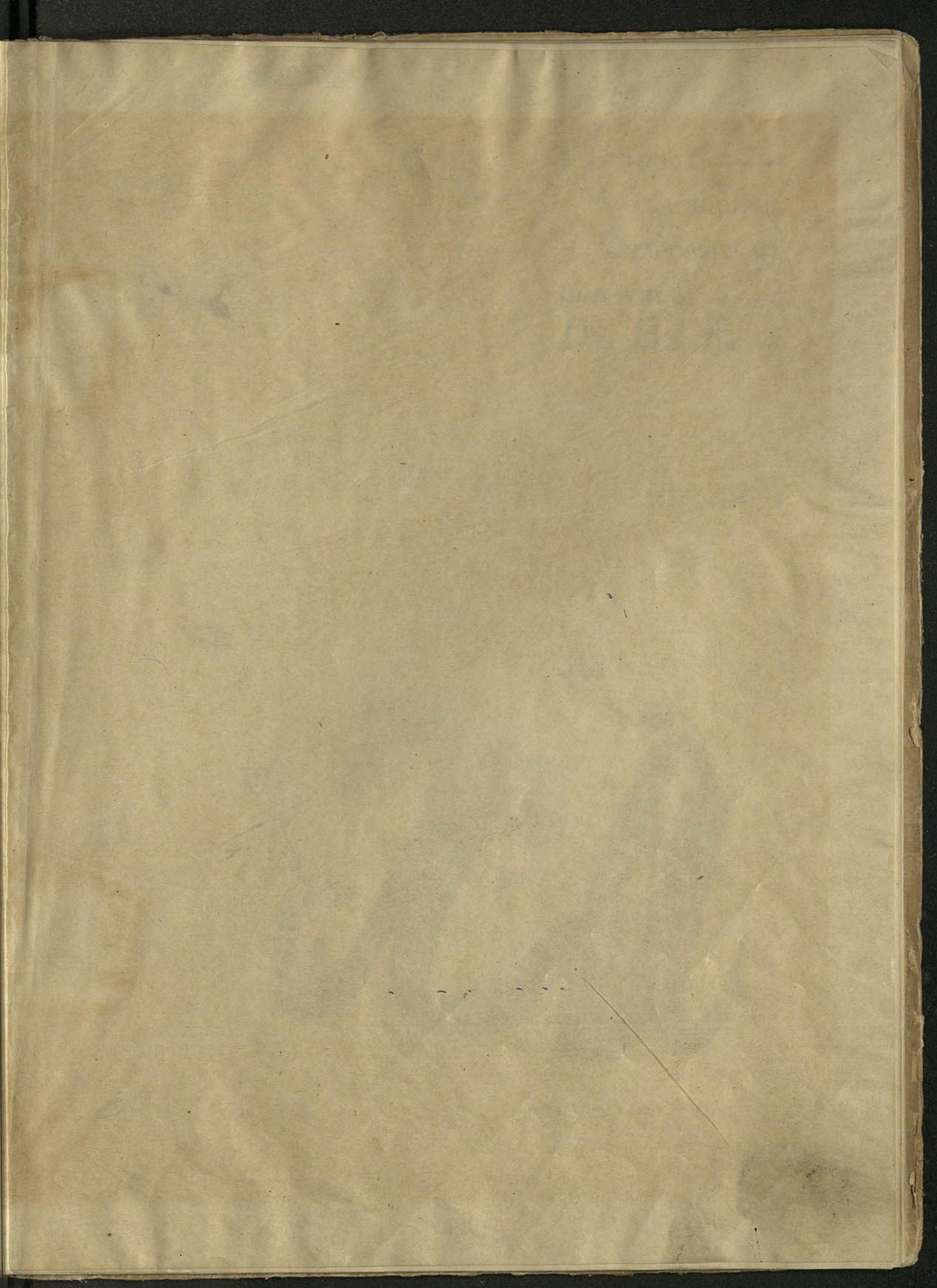

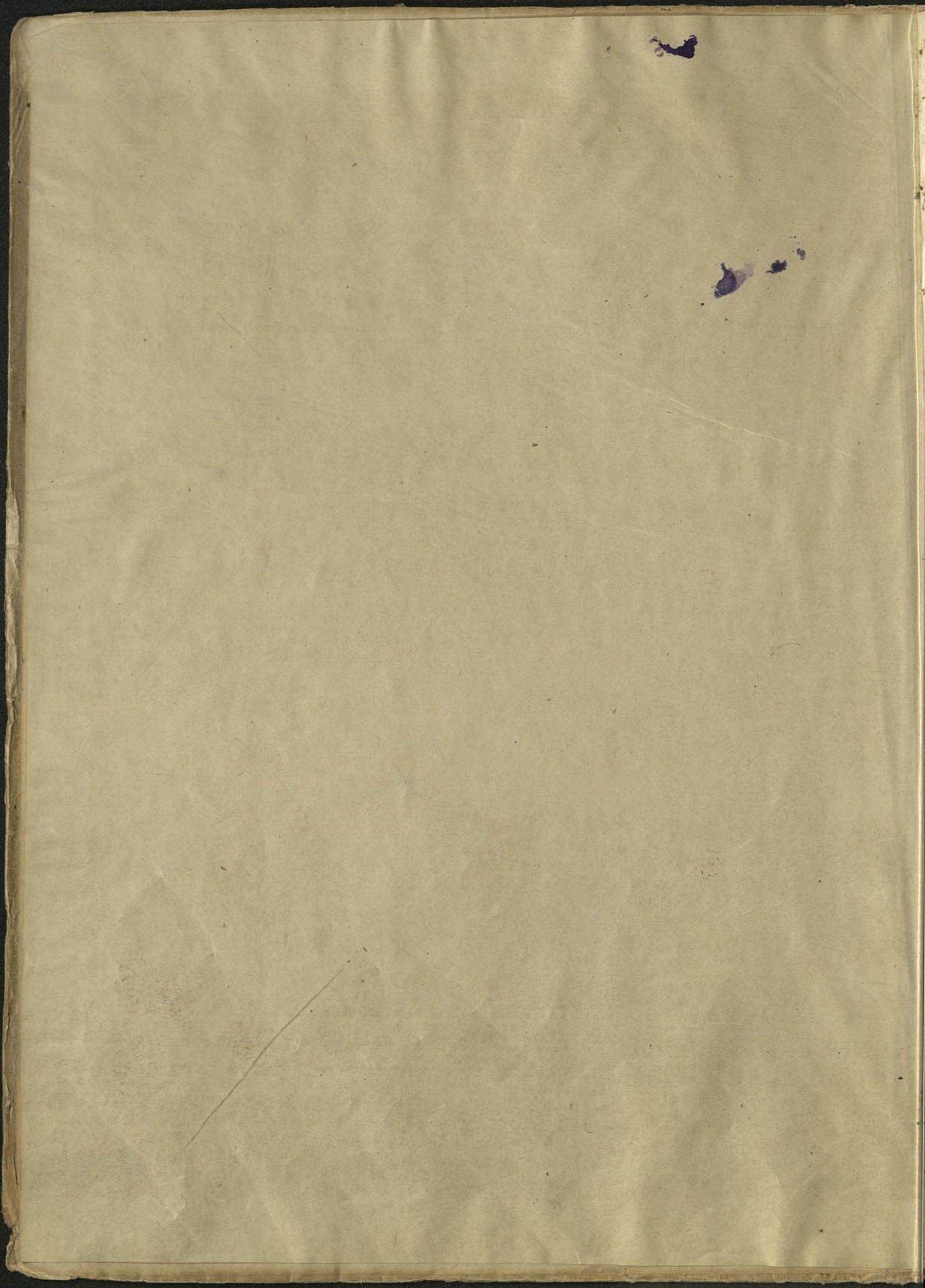
Ба 72 995

Б 72 994

300

Б 72995

1964 г.

ПАРОДЫ —

САБАСЬЦЬЯНА

СТАРОБІНСКАГА [Міколы
ХВЕДАРОВІЧА]

ШАРЖЫ —

Дэ Вэ Бэкі

95781
49

Б 72995

Бел. пазл
1994 г.

САБАСЬЦЬЯНА

Пров. 19.3 г.

1932.

Редактар—А. СЕНКЕВІЧ
Тэхадармленьне—КАРПІНОВІЧ

25. u 4. 2009

А Н Д Р Э Й А Л Е Н С А Н Д Р О В І Ч

БАЦЬКАВА РАДАСЬЦЬ

(На мотыў „Гоп, мае граchanікі“)

ГЭЙ, шыпі, съпявай, машина,
Весяліся, дзедка Ўла-а-а-ас!
Сёньня тата разам з сынам
Запісаліся ў колгас.

Гоп, мае граchanікі,
Гоп, мае ячны.
Чаму-ж мае граchanікі
Такія нясмачны?

Сёньня съята фаб'ячэйкі,
Дым фабрычнага жы-ць-ця-а,
Эх, сталёвая жалейка—
Беларускае дзіця!

Гоп, мае граchanікі,
Гоп, мае белы.
Чаму-ж мае граchanікі
На скарынцы селі?

Людзям радасьці хвіліна,
А поэту-ж—сытны стол.
Гэй, шумі, съпявай, машина,
І падскаквай, комсамол.

Гоп, мае граchanікі,
Гоп, мае белы.
Чаму-ж мае граchanікі
На скарынцы селі?

ЭХ, давай, давай, жалейка,
Бо мы зараз ка-за-кі-і,
Весяліся, фаб'ячэйка,
Хлопцы скачуць, як быкі.

Гоп, мае граchanіkі,
Гоп, мае белы.
Чаму-ж мае граchanіkі
На скарынцы селі?

Як паставіў бацька кузнью,
А на кузньі сядзіць гра-ак.
Даў у рукі свайму сыну
Дзевяноста хунтаў гак.

ГОП, мае граchanіkі,
Гоп, мае ячны.
Чаму-ж мае граchanіkі
Такія нясмачны?

З Ъ МІ ТРОН АСТАПЕНКА

З КОЛГАСНЫХ ВЕРШАУ

Груст апаў фарботай задумённы,
Калі ёлка ляпала ў вакно.
Мо затым, што ў песенных загонах,
Мы з сабакам вартавалі ноч.

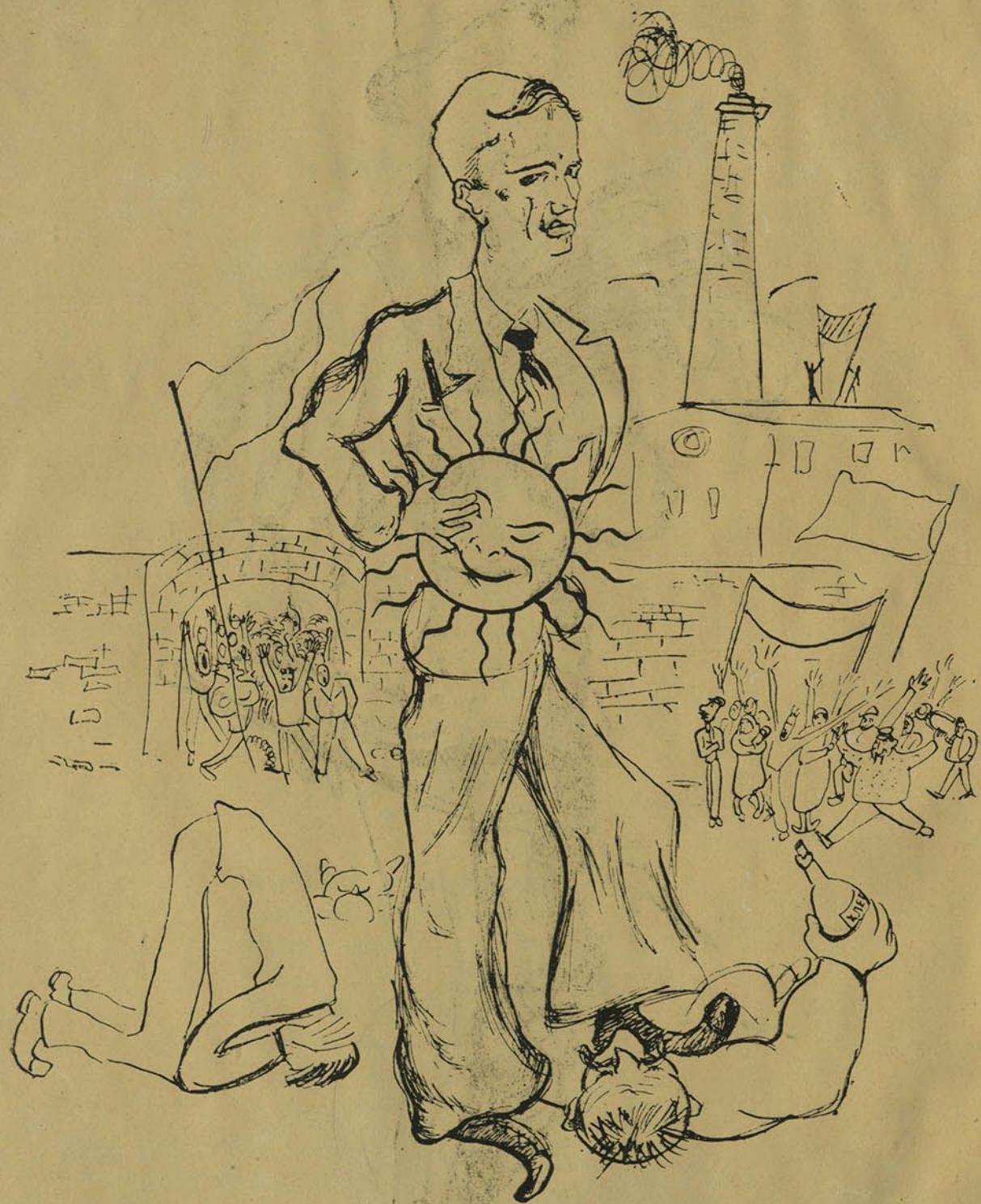
І ў цішы, нагостранай і тонкай,
Шэпты ночы, ціхія платы.
На палацах слухала вінтоўка,
Хто іх знае, свой, ці мо'бандыт?

У колгасе кожны дзень трывога,
Пад дубровай вухаюць сычы.
І стаяць у хатах ля парогаў
Гострыйя рагаткі і карчы.

Дні прайслі і годы завірухі,—
Як-жа мне ў разгоне не съпяваць?
Рассыпацьму песень пацяруху
І ня буду болей груставаць.

А пакуль, думкі глыбокія,
Съпейце, гадуйцеся!
Прыдзе вясна,
І тады
Ўсё, што у сэрцы юнацкім таю,
Выду я выліць з расквечанай флейты
Думку сваю.

П Я Т Р У С Ъ Б Р О Ў Н А

ЦЭХАВЫЯ БУДНІ

Стаіць Комуна
Ля варот
— Ну, адчынай!—
Крычыць.
Ёй усміхаюца
Праз плот,
Прагульшчыкі,
Рвачы.
Гады, як штурм,
А ім пляваць,
Як паўлітроўка
Ноч,
І ў цэхах
Будні маляваць
Ня кожны
З іх ахвоч.
Я сонца
Выняў з кобуры,
Аслабаніў
Ёй шлях...
Ляжыць ўся зграя
Дагары,
А я ім—

Трах,

Ды трах!

Цяпер нікому
З іх ня ўстаць,
Такую порцу
Ўліў...

З паперай-
Комуністкаю
Вароты
Адчыніў.
Ляжала зграя...
Рыгалі...
Канец для іх
Прышоў.
Я-ж друкаваў
Ім прыгавар

На

Дзесяць

адкүтэй

ЦІШКА ГАРТНЫ

СЫМХВОНІЯ

Каля бору сонца ходзіць
На высокіх ценькіх дыбах,

Надзіцы!

Чарадою цені водзіць
Па кустох густых, сядзібах

Ўзадзе!

Даўгакосых,
Таўстаносых,
Цёмнатварых,
Грозных, ярых
Лясunoў
З-пад кустоў,
З тайных сковаў
Вабам-зовам
На палянкі,
На гулянкі—

Рай — мілаванье...

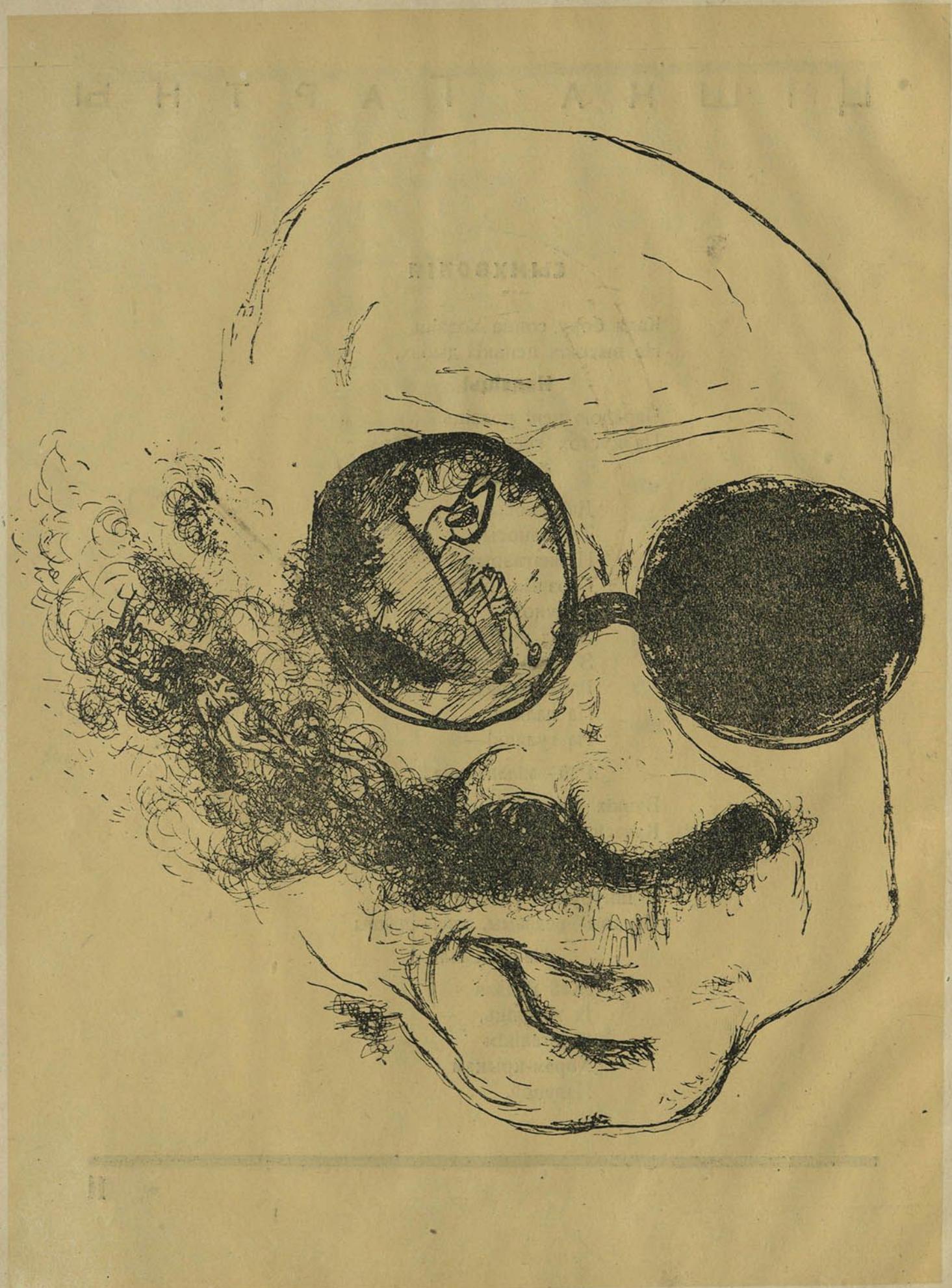
Вузкіх шляхаў выгіб ломкі
Каласістай руныю ўбраны

Вэлюм!

У шнуруюць скокам ёмкім
Німхвы—ведзьмы, хвеі—панны

На вясельлі!

Жаб капэля
Іх вяселіць,
Многалікім
Хорам-крыкам
Пявуноў,

Покуль зноў
З бору-гаю
Новых баек,
Ў блутнай сетцы
Напляцецца.

Рух—калыханьне...

Вадзянік адставіў ногу,
Распусьціў ён бросыні косы.

Родзіць!

Лясunoў съляпых бязрогіх
І русалак вастраносых

Плодзіцы!

Вір віруе
І шнуруе,
Рабець хваль,
Плецень валь.
І русалку
У прагалку
Некім цудам,
Паўнагруду
У нерасты,
У кусты—
Спуск—ападаньне...

Сонца з шпацыру пляцецца,
І пад пахай нясе дыбы—

Пудзіць

Моц нячыстая імкнецца
У чытацкія сядзібы

БУДЗЯ!

А Л Е С Ъ З В О Н А К

ЯСНЫЯ ТАКІЯ...

Ясныя такія,
Ясныя такія,
Нібы успаміны—
Войны.

Гэй, таварыш, Янкуш,
Гэй, Загай, Паддубны
І брацішка Люшня!
Конна!!

Адшумелі бойкі
Адсьпявалі песньі,
Адгрымелі буры
Ў шклянцы.

А таму я зъдзіўлен,
Нават рот разъязвіў,
Нават не пазнаў вас,
Як магло такое
Стаца.

Не, цяпер даволі,
Не, цяпер ўжо досыць,
Не, цяпер ўжо будзе,—
Ўперад!

Валаку я сэрца,
Валаку я радасыць.
Шырай адчыняйце
Дзъверы!

Ясныя такія,

Ясныя такія,

Ясныя такія

Песьні буду

Жарыць.

Сорак капеек,

Сорак капеек,

Сорак капеек

Гонорару!

С Я Р Г Е Й Д А Р О Ж Н Ы

УСПАМІНЫ

• • • Хлопчык я прыгожы.

Мне-б жалобны бант • • •

— Гэй, Сяргей Дарожны,
Пратанцуй джаз-банд!

А пакуль на небе
Месяц ня ўзышоў,—
Прачттай што-небудзь,
Хоць-бы абы-што.

Ты-ж такі вядомы,
Цябе знае Менск.
Выпускаеш томы
Песень аб зіме.

Пад настроем съвежым
(Эх, Сяргуха, брат!)

Кайна з даўбешкай
Я паслухаць рад.

Рад пачуць Тацяну,
Авеля з яgnём...

— Майго сэрца цъмянасьць
Запалі агнём!

(Ня люблю богэмы,
Каб на яе звод!...)

Лепш чытай поэму:
„Трактарны завод“.

Ты-ж такі хваліўся,
Што яшчэ й яшчэ
Дурань не радзіўся,
Каб пісаў ямчэй,

Каб з такой фатыгай
Склаў-бы дыфірамб,
Гонарам з-пад фігі
Запляваў-бы ямб...

— Слухайце-ж...
На ўзълесьсе
Курадым наплыў...
— Добры дзень, Палесьсе,
Козы і валы!

Сънегу за калені,
Аж займае пуп...
Ў сънезе я прыкленчыў
І страсаю пух.

Сънег засьнежыў сънежнасьць,
Заблакіціў съвет,
Стынню даль усьвежыў
Сінявокі ўзьвей.

Сінь туманіць съвежасьць,
Над ракой рака...
Бераг на ўзъярэжжы,
Груши ў трысъніках.

Млын падскочыў бокам.
Дым імжыць з садоў.
Недзе недалёка
Вераб'ёў садом.

„Бобік“ пазяхае,
Пасівеў зусім.
— Маці дарагая,
Колькі з ім нам зім?

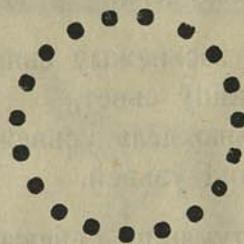
— Не магу-ж я ведаць,
Дарагі мой госьць,
Будзеш яму дзедам
Праз дзесятак год...

• • • • •

Я купіў панаму
З брылем аж на нос.
— Дык-жа пойдзем, мама,
Жацьмем сенакос...

Я цяпер „известность“.
Я, Сяргей—поэт...

• • • • •
Эту чахлеńку местность
Не видал я много лет.

ТОДАР КЛЯШТОРНЫ

Я НЕ АРТЫСТЫ

... Я-ж не артысты... я пуэт...

І не хачу такое кары...

Я вершы сумныя свае

Паслаў да ледзяной гітары.

Там толькі холад, толькі дым,

Кілішкі, чаркі ды экраны.

Там ня жыцьцё, а толькі грым,

І той, дарэчы, пахавальны.

Адпіў я мудрасьці жыцьця,

І пакахаў сабе другое.

Ня хочу вашых поўных чар,

Такой пасудзіны малое.

І гэтай хмельнаю вясной,

Складаю песнью я другую...

Замоўкла скрыпка у піўной,

„Буслы“ ў вітрыне зазімуюць.

Яны далёка адплылі,

Ад нашых дзён, ад новай быті.

Ім не папасьці на палі,

Якія ўжо загаманілі.

СИНАДА МОНДАМ

А я пайду, дзе сум крыжоў
Струхлеў у холадзе надхмар'я,
Каб съпевы слухаць трактароў,
Як Дэман колісцы Тамару.

Я не артысты... я пуэт,
Жыву увансам гонорарным,
Ляжыць паломана нашчэнт,
Мая лядзянай гітара.

М A Н C I M L U J A N I N

ВЯСКОВАЕ

Сэрца скардзіца штосьці,

Ча...

ГО-О-О?..

Я шукаю кагосьці,

— Ка...

го-о-о?..

Паплавамі бадзяюцца коні,
Іржуць...

Я над трупамі ў кнігах

Сяджу

Tadeum vitae

...Закон...

Ён—прадзеча, а я вось—

Pardon...

Вечна прагнуся, імкнуся

— Ку...

ды-ы-ы?..

— Вось туды і туды

I

Сю...

ды-ы-ы...

Там я сэрца сваё расчастую

— Ка...

му-у?..

— Дам табе і сабе

I...

Яму.

Скора ў Менск я паеду

— Ча...

го-о-о?...

Мне-б хацелася-б далей

Та...

го-о-о...

І ня буду ўжо радасьць вітаць

Ча...

Му?..

— Бо ці-ж нашая гэта?

Там...

ВАЛЕРЫ МАРАКОЎ

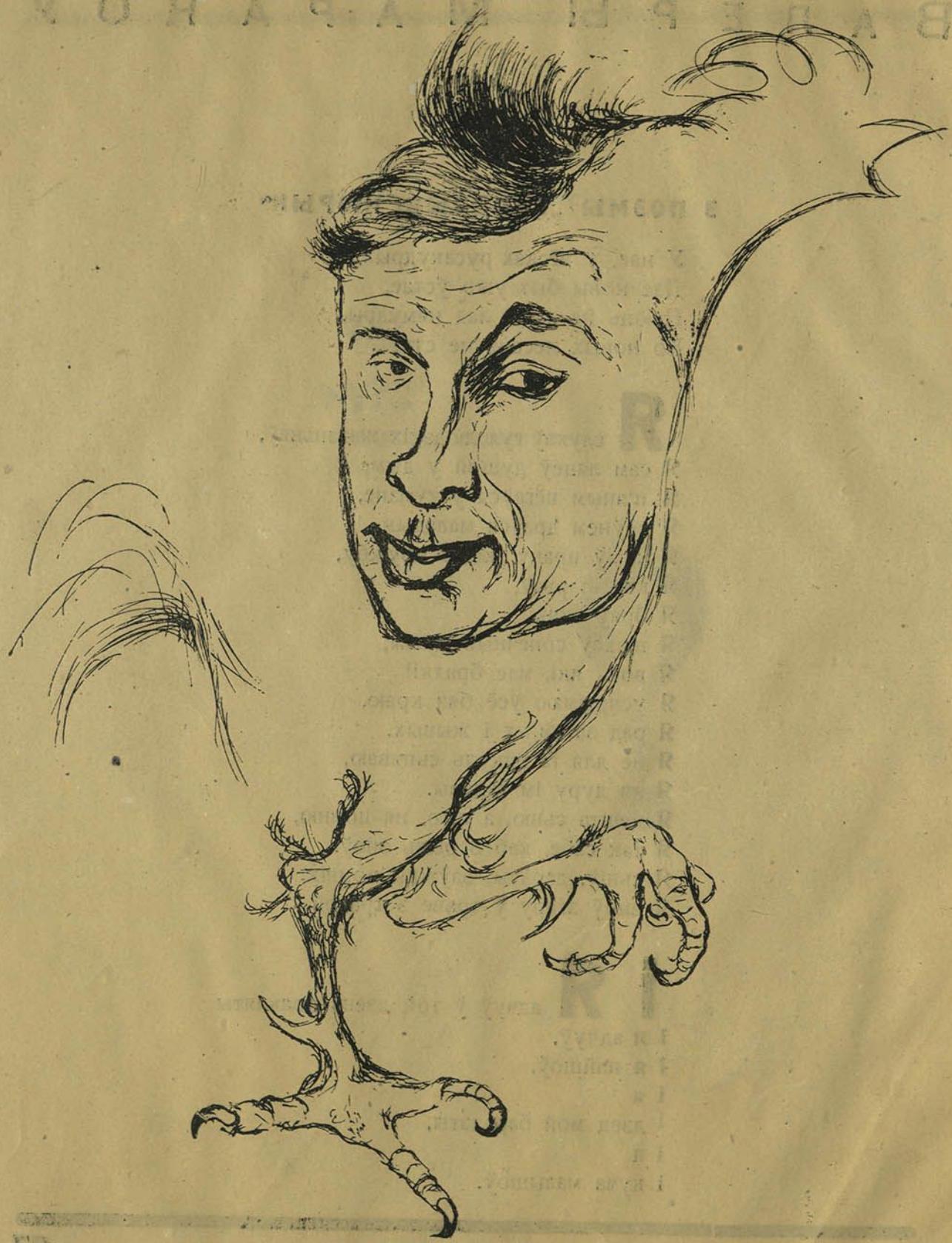
З ПОЭМЫ „ТАВАРЫШ НЮРЫН“

У нас, у вёсках русакудрых,
Дзе новы быт ужо ўстае,
Пяюць на даўні лад нямудры,
Бо новых песень не стае...

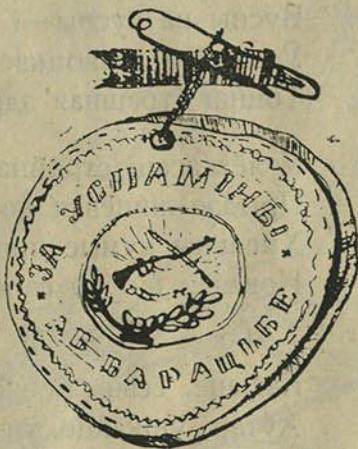
Я слухаў гул людзкіх жаданьняў,
Я сам ляцеў душой у дым,
Я п'яным цёгаўся ў тумане,
Я пеўнем драўся маладым,
Я кідаў працу, кідаў дружбу,
Я кветкі рваў,
Я браў вянкі,
Я нюхаў сонечныя ружы,
Я вось які, мае браткі!
Я успрымаю ўсё бяз kraю,
Я рад за юных і жывых,
Я нѣ для іх пакуль съпяваю,
Я ня дуру ім галавы.
Я нешта съню, а што, ня помню,
Я так сабе, каб верыць зноў.
Я съніў, дарэчы, заўжды помнік,
Я зноў згару ў траве з травой.

i Я адчуў ў той дзень пракляты
i я адчуў,
i я пайшоў,
i я
i дзед мой барадаты,
i я
i кучка малышоў.

КОНАСАИ НАГАЕБА

і я пабачыў катаўаньні,
і я крычаў ад гэтых ран,
і я нястрымна ў парываньні,
Я сам съпяваю, як орган.
Я ўспамінаю дні змаганьня,
Я помню выбух навальніц.
Я сэрца раненага сына,
Я кветка раньняе вясны.
Я гавару за съвет, за волю,
Я з новай песніяй падружыў.
Я прасьпяваў іх ў чистым полі,
Я сонцу гімн тады злажыў.
Я трыццаць пятым зараз кончӯ,
Я-ж не манюка, не орган.
Я думаў гэта будзе творчасць,
А творчасць лепшага экран.

Э Ў Г Е Н І Я П Ф Л Я Ў М Б А У М

ТУРКСІБ

Кволую кволасьць жанчыны
Бачыць поэт у машины.

Золата песеннай ўлады
Пунсам красуюць вяргіні,
Гэта найвышшая радасьць
Нікне ў стэповай глыбіні.

Ўсходні гарачы палудзень—
Чорнай пахучаю пенай.
Глыбяць прадонныя студні
Кволую палкасъць антэнаў.

Ў цёмна-лілёвым цюрбане
Вусны на вусны—і радасьць.
Ў кволай дзявоцкасъці стану
Тоіца страшная зрада.

Ў лёгкасъці стройнай жанчыны
Прыдзе ліпнёвая ночка.
Хмельны кумыс прыадчыніць
Новая з шоўку сарочка.

Кажаце, ёсьць небяспека.
Аўтар, ўнікайце загібу...
Гэта-ж поэма-калека
Новая дарозе—Турксібу.

23

І З Р А І Л Ъ П Л А Ў Н І К

ШТОДЗЁННАСЬЦЬ

Болей вады, падлівайце вадзіцы.
із. ПЛАЎНІК,

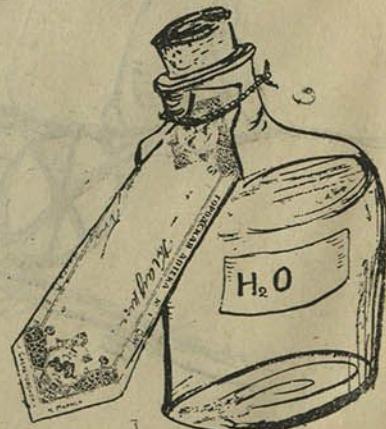
Восень і просінь змываеца з неба.
Гульні і скокі і шклянка гарбаты;
— Сёньня колёной нам строіцца трэба,—
Кажа з ухмылкаю дзядзька вусаты.

Хто гэта цемру праменямі ловіць,
Мчыцца на крыльлях імкненіяў фантазій?
Горад, ахутаны зольнаю мглою,
Крадзе паветра з Амэрыкі, Азіі.

Хлопцы, дзяўчаты паселі ў радочак,
Крэхчуць, злуюцца і стогнуць няспынна.
Гэта у клубе цагельні рабочых
Месіцца, месіцца, месіцца гліна.

Шчочкі дзяўчатак ружовы чагосьці,
Можа з прысмакаў ня хопіць і нечага
Раптам аўтобус. Пад'ехалі госьці.
Вось і пачатак мастацкага вечару.

Гэй-жа вады, падлівайце вадзіцы!
Ціха згасаюць апошнія гукі.
Болей вадзіцы, вадзіцы, вадзіцы!
Пальцы забегалі. Вершы у друку.

СЪЦЯПАН ЛІХАДЗІЕЎСКІ

З ПОЭМЫ „КРЫВАВЫЯ ЗЬНІЧКІ НА СЪНЕЗЕ“

На белую столь
Утрапёна глядзелі,
Хлопцы ляжалі
І радасна дулі.
Песьні юнацкія
Весела пелі
І залівалі
Хто пушкі,
Хто кулі.

Аж раптам пачуўся
Стукат і грукат,
І лямант, і сълёзы,
І поўна мочы.
А потым прыбеглі,
Схапілі за руکі,
Схапілі за ногі,
Зьвязалі за вочы,

Адрэзалі вуши,
Адрэзалі шчокі,
Разъдзелі дагола,
Паклалі на лёд.
І дзесьці на ворыве
Трактар зашчокаў,
І жніўныя песні
Зьвінелі ў палёх.

Адрэзалі вуши,
І вынялі вочы,
А потым саджалі
Навостраны нож,

Здавілі за горла,
І горла ляскоча,
І нехта халодненькі
Бегаў съпіной.

Скрывіўши губы,
Пранізвалі цела,
А потым плявалі
На бораду мне.
Скакалі і грызьлі
У смак, як хацелі,
Съпявалі, іграли
Ў мяне на съпіне.

Дык вось якіх жахаў
Нацерпеўся сам я,
Але я живы,
Тыя дні адышлі.
Адростаюць вочы,
Адростаюць грудзі,
І вуши, браткі мае,
Ўжо адрасьлі.

Ляжу сабе, дую
Нікому ня дзела,
Нямá ў мяне мочы,
Бяз мочы живу.
Сыбота, аўторак,
Ізноў панядзелак,
Ляжу сабе, дую
І кулі лію.

МІКОЛА ХВЕДАРОВІЧ

ТЭМПЫ-КОНТРАСТЫ

(Пародыя К. Начіна)

Таварышы!

Гва-а-алт!

Моладасьць б'е кондэнсацыяй!
Настрою і моладасьці шмат!
Шляхі пад нагамі
Ледзьве намацаў—
Аж дзвёры забіты,
Ходу няма!
Таварышы!
Ратуйце!
Кракадзіламі
Лезуць бактэрыі!
Якія каморкі
Бываюць парой!
Нясеце хутчэй
Баявыя паперы,
Атрамант
І армію дактароў!
Таварышы!
Пі-і-і-іць!
Можна зрабіцца вар'ятам—
Такая пульсацыя
На зямлі!

НІЗОЧАДЕХАНОНІА

Бэтонамяшалак
Сталёвыя храпы
Грызуць у руках маіх
Кучу цаглін!
Таварышы!
Дайце дажджу!
Цуркі залатыя
Натхнёна гуту...
Электрыка!
Сіла!
Краіна!

Разгон!
Клапоты!
Турботы!

Клапоты!
Турботы!

Цэгla!

Багрыцкі!

Святоў!

Лугаўскай!

У Л А Д З І М Е Р Х А Д Ы Н А

ПОМСТА

Упала кропля на пясок,
Адкуль цячэ— не прыгадаю.
Цябе сюды я прывалок,
За ўсё мінулае караю.

За ўсё, за дзікую мораль
І зядзь злую белай косьці,
За съмех, за дораны паркаль—
Я надаю табе у косьці.

Сыліхоту выпаліў пажар,
Вію я нэрвы на вяроўкі.
Твой зараз выпэцканы твар
Нібы у нашае кароўкі.

Ага! Маўчи і не брашы!
І досышь нада мной сваволіць!
Цяпер цябе буду душыць,
Бо мы зъмяняліся на ролі.

Час вас да сумных карт прывёў,
Бяру нэрвовую вяроўку.
Ўсе ўладнай лучнасьцю правоў
Луплю цябе, тваю сяброўку.

Ў маіх вачох інакшы съвет.
І гіне марная трывога.
Сваім выгнаньнікам усьлед

Крычу :

— Шчаслівая дарога!

H I M A O 7 9 , R 5

С Я Р Г Е Й Ф А М І Н

ТРАКТАРНЫ

Конь мой дыша газай цеплай

Кажуць, сталі па-новаму жыць,
Трактароў за колёнаі, колёна.
Званары на званіцах жыт
Адыходзячай вёсцы звоняць.

Я-ж прыеду, як будзе вясна,
Доўгагривай я стану на зъмену,
Ня ўжываю ячменя, аўса,
А ўжывацьму пахучае сена.

Сам я ведаю, зънікне туга
Па мышастай мамулі-кабыле,
А прыбытку вам будзе, уга!
Як Заблоцкаму колісь на мыле...

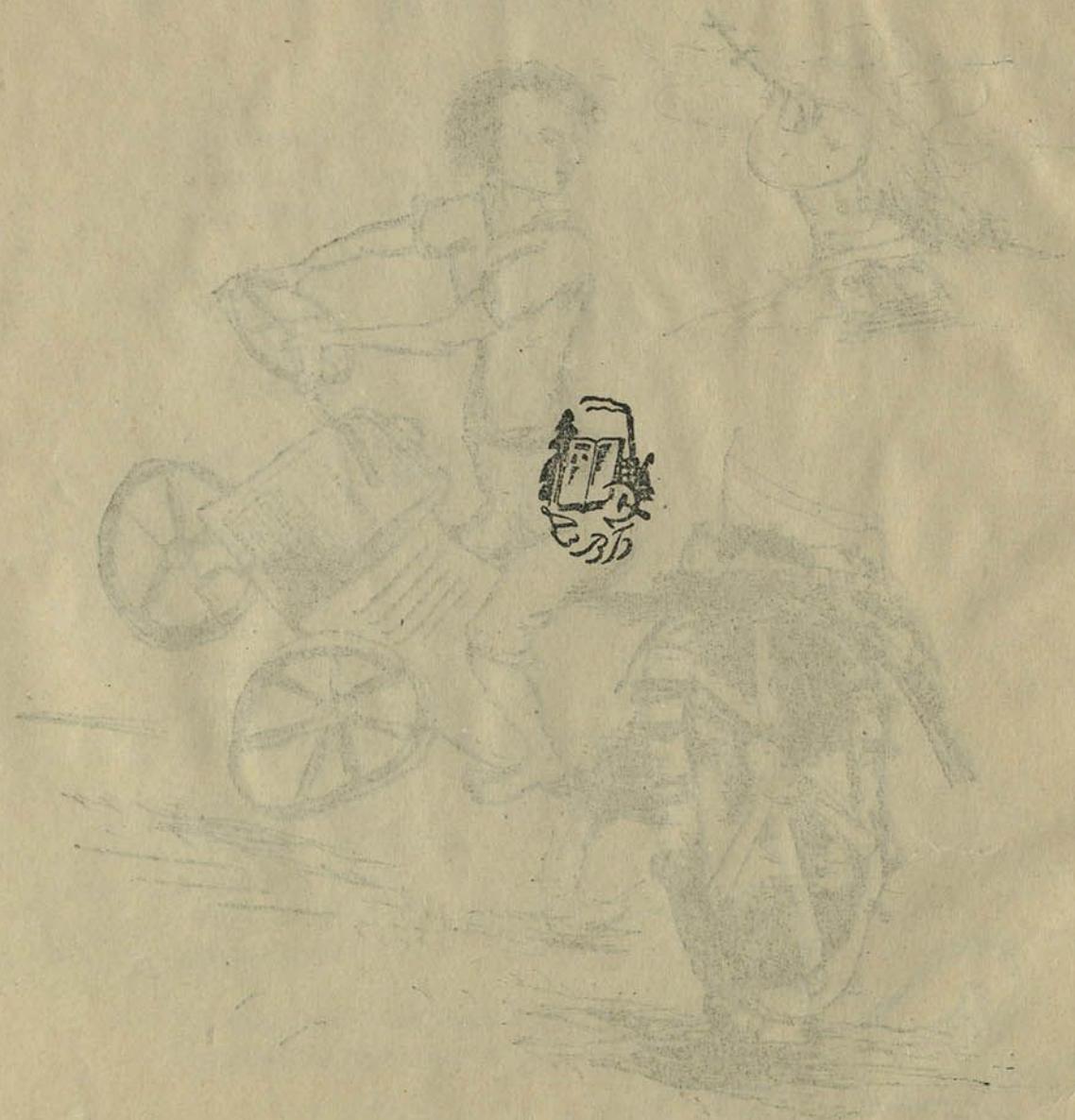
Хлопцы, месяц раптоўна пагас,
І мышастая зънікла цётка.
Мне прысынілася зараз, ў колгас
Пад'яжджае на трактары вёска.

Людзі кажуць:
— Дзівак ты, дзівак.
І крычаць мне:
— Засьмейся!
Засьмейся!..

На Фордзоне дакучлівы грак
Расьпывае колгасныя песні.

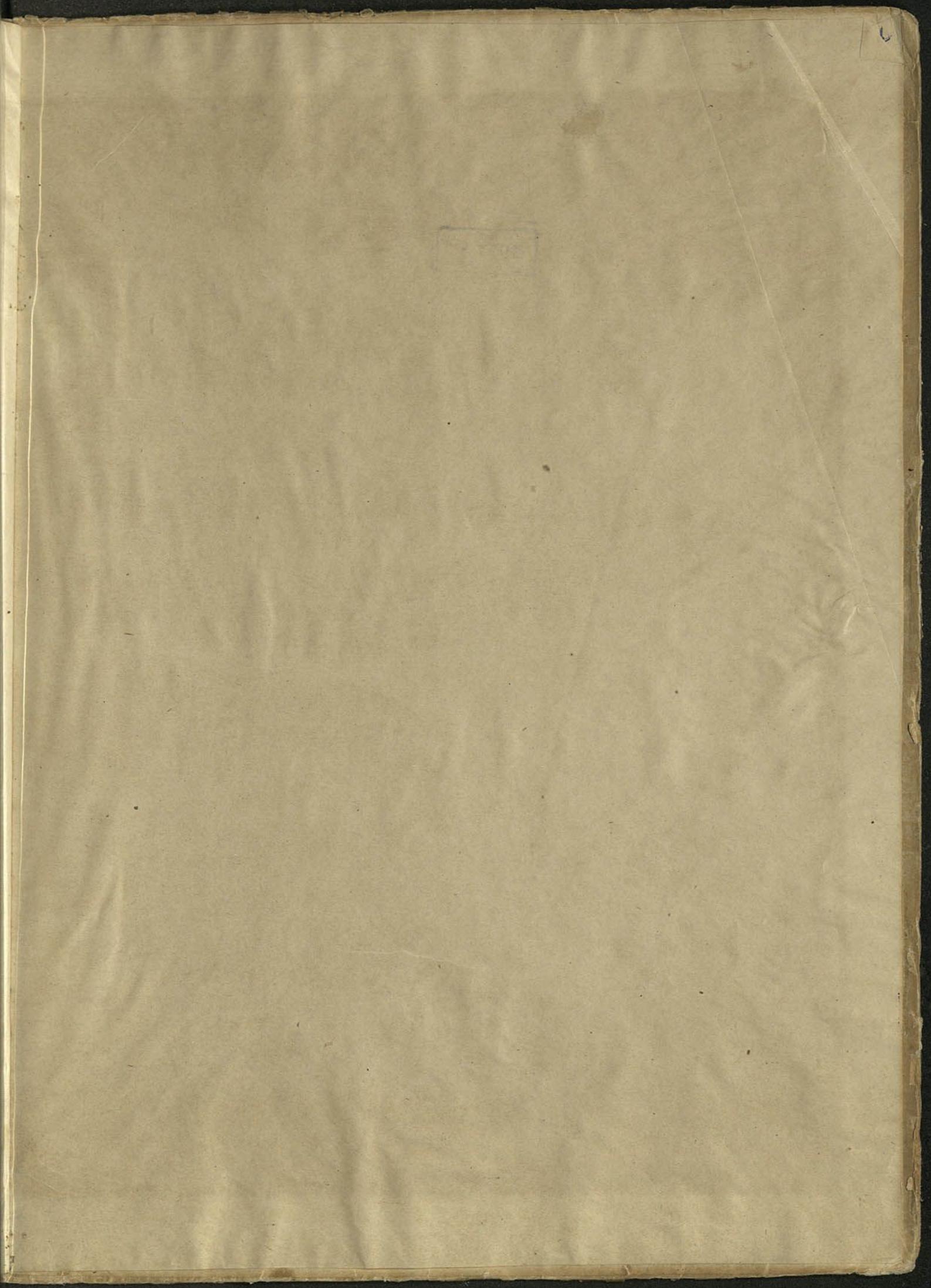

Галоўлітбел № 2234.

Зак. № 2937—2000 экз.

„Палесдрук”, Гомель

1964 T.

中

ЦАНА 3 руб.
Переплёт 50 к.

Бел. ердзей
Лутгамат.

1408

БИ0000003135178

Бел. ердзей
1994 г.

25781